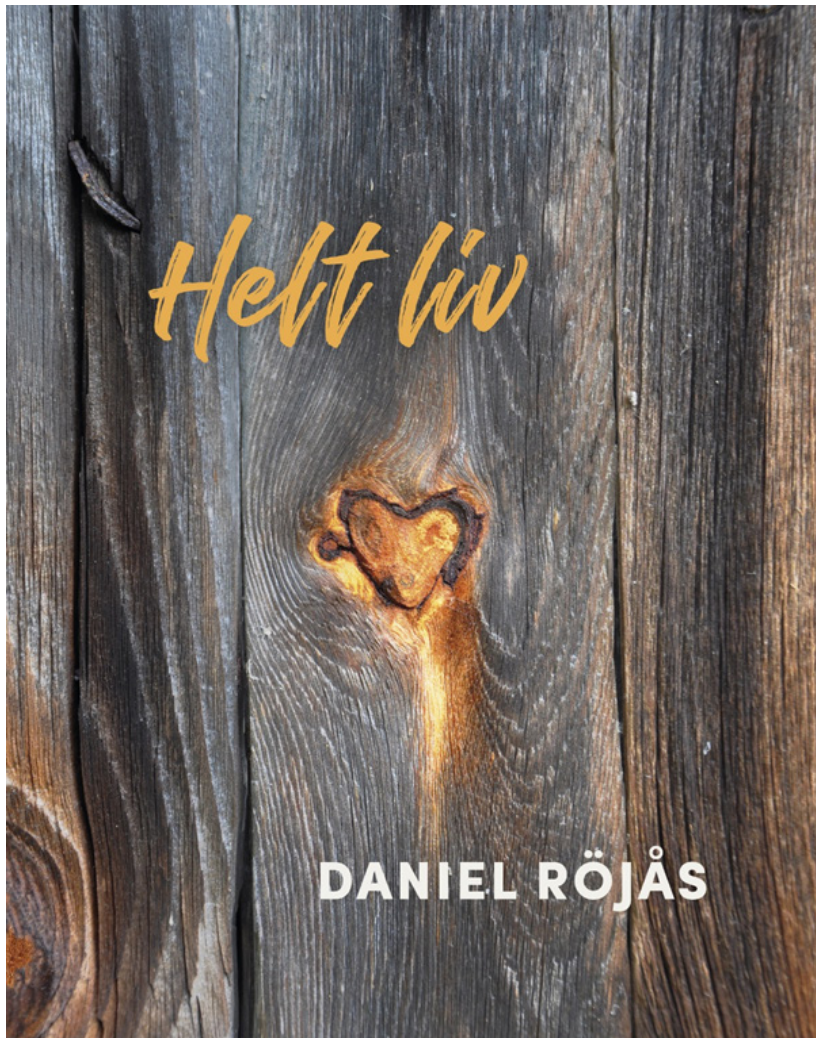

Samtalsguide

till boken Helt liv av Daniel Røjås

Daniel Røjås är föreläsare, författare och pastor i Centrumkyrkan i Boxholm (Equmeniakyrkan och EFK) och i Pingstkyrkan i Mjölby. Han bor i Boxholm med frun Tine och deras pojkar Noah och Theo. Daniel har skrivit boken Helt liv (David Media), och är en musikälskare av rang! En ledig dag spenderar han gärna på Babettes kafferi i Linköping.

I förordet till boken skriver Joel Halldorf:

Ett helt liv. Jag hade levt med formuleringen hela sommaren när Daniel Røjås hörde av sig och berättade om sin bok. Jag hade vänt på den i sinnet, diskuterat den med vänner, funderat – och längtat. En av mina vänner invände när vi talade om det: ”Livet blir aldrig helt och hållet helt, det kommer alltid finnas sprickor.” Det hade hon förstås rätt i, men det var inte riktigt det jag menade. Jag syftade inte på ett liv som är intakt: en glatt yta utan några skavanker. Istället drömmer jag om ett liv som, på något sätt, hänger samman. Där de olika delarna visserligen kan spreta, men ändå någonstans förenas i något som gör livet helt. Ett liv som därmed är en motståndshandling mot den moderna sjukan att ständigt dela upp och dra isär.

I denna studieplan får ni en möjlighet att samtala om vägar till ett helt liv. Samtalen kan med fördel avslutas med att ni ber de överlåtelseböner som finns i avslutningen av varje kapitel.

/Daniel Røjås

Studiecirkelmaterialet till Helt liv är framtagen av Daniel Røjås tillsammans med Studieförbundet Bilda.

© 2020 Daniel Røjås

Förslag på upplägg för studiecirkel

Att läsa, samtala och reflektera tillsammans är oerhört lärorikt. Därför är samtalet i gruppen så viktigt. Boken Helt liv är indelad i sju kapitel, och då är det lämpligt att också ha sju träffar för samtalsgruppen. Var och en läser det textavsnitt ni kommit överens om inför varje samling.

En samling skulle kunna se ut så här:

- Uppstart, kanske en enkel fika
- En runda – tankar efter förra samlingen
- Samtal utifrån samtalsfrågorna
- Runda – vad tar jag med mig från dagens samling?
- Avslutning, eventuell bön/förbön

Att vara ledare

Det speciella med att vara ledare i en studiecirkel är att du är ledare i och inte för gruppen. En studiecirkel bygger på delaktighet. Ni lär tillsammans genom att dela tankar och kunskaper med varandra.

Din uppgift som ledare är att:

- Leda cirkeln tillsammans med deltagarna
- Vara kontaktperson till Bilda
- Rapportera närvaro för gruppen

Kontakta Bilda innan ni startar cirkeln. Kontaktuppgifter hittar du på vår hemsida: www.bilda.nu

Tips för ett öppet samtal

- Det personliga vi delar stannar i gruppen
- Det är okej att prova tankar och att ändra sig
- Jag har rätt att säga pass i en fråga
- Alla talar i jag-form
- Alla tar ansvar och hjälps åt att hålla och fördela tiden
- Alla bidrar med sitt perspektiv och värdesätter att få ta del av andras

Kapitel 1 - Helt liv

- Vilka element är bärande beståndsdelar för att vi ska uppleva livet som helt?
- Håller ni med Joel om att vi lever med den moderna sjukan att ständigt dela upp och dra isär tillvaron?
- Läs tillsammans texten till sången "Helt liv" (s. 13) av Bengt Johansson. Vad säger den om det kristna livet?
- Daniel Røjås lyfter fram musiken med dess poesi och dess betydelse för att erfara eller ta emot tron. Vilka erfarenheter har ni av musikens betydelse i era liv?
- På s. 14 talar Røjås om betydelsen av goda vanor och andliga praktiker som gudstjänst, vila, bön och lovsång? Samtala om betydelsen av dessa vanor och praktiker.
- På s. 15 citerar Røjås Apg. 11:23 som talar om att "helhjärtat hålla sig till Herren". Hur kan vi hjälpa varandra i resan till att helhjärtat leva för Herren?

Kapitel 2 - Konsten att förundras

- Fundera tillsammans på begreppet ”livspusslet”. Håller ni med Røjås om att det är svårt att se livet som ett pussel där alla bitar ska komma på plats?
- Håller ni med Røjås om att vi ofta glömmet att leva här och nu pga av alla förberedelser för framtiden, och att vi lätt glömmet att leva medan livet pågår?
- Hur skulle ni definiera ordet förundran?
- Är konsten att förundras en bortglömd konst i vårt samhälle?
- Samtala om prästen Mike Starkeys väg till en förnyad förundran över tillvaron (s. 18-20).
- Samtala om förundran som något Gud lagt ner i skapelsen. Røjås skriver utifrån 1 Mos 2:8–9 om det som var vackert att se på och gott att äta av. Samtala om våra sinnens betydelse för vår gudsrelation och förmåga till förundran.
- Samtala om estetiken, konsten och musikens betydelse för att hitta vägar till förundran.
- På s. 26 citerar Røjås författaren Walker Percy som definierar ett ut-tråkat tillstånd på följande sätt: ”när jaget är uppfyllt av jaget”. Är vår självupptagenhet ett hinder för att hitta vägar till förundran och ett helt liv?
- Ta 5–7 minuter i tystnad och gör varsin ”förundrans-lista” där ni skriver ner sådant som ni tycker är vackert och väcker förundran och tacksamhet. Samtala sedan med varandra om vad som finns på er lista.

Kapitel 3 - Tänk på vilodagen

- Detta kapitel börjar med orden "Det är mycket nu!" och beskriver hur vårt samhälle drabbats av "bråttom-sjukan". Håller ni med om analysen?
- Hur upplever ni er vardag när det gäller tempot och alla krav ni möter?
- På s. 32 skriver Røjås att budordet om vilodagen är rotat i skapelsen som ett kosmiskt kollektivavtal, då Herren själv vilade på den sjunde dagen. Samtala om hur vi kan återta denna rytm i tillvaron.
- Under rubriken "Livet är mer än arbete" på s. 33–35 delar Røjås en berättelse om en fiskare och en stressad affärsman. Vad kan vi lära oss av berättelsen?
- På s. 35 skriver Røjås om att tiden, precis som livet, är en gåva vi tar emot och som vi är kallade att förvalta. Vad gör den insikten med vår attityd till livet och tiden?
- Teologen Stanley Hauerwaz talar om vila som en etisk handling (s. 35–36). Vad menar han med det?
- På s. 36 skriver Røjås om vilodagen som en tid för att stanna upp och se klarare vem Gud är. Även en tid för att se vårt beroende av honom. Samtala om kopplingen mellan tillbedjan och vilodagen.
- På s. 37 skriver Røjås om hur budet om vilodagen är givet inom ramen för Guds befrielse av Israel ur slaveriet i Egypten. Fundera över vilan som en respons på hur Gud har gripit in till människans räddning. Eller med Karl Barths ord: vårt behov av en paus, ett avsiktligt uppehåll för att reflektera över Gud och hans verk och att medvetet ta del av frälsningen (s. 38).
- Hur ser ni på kopplingen mellan vilodagen och ett regelbundet gudstjänstliv? (s. 38–40).

Kapitel 4 - Ett välsignat liv

- Vilka associationer får ni av ordet välsignelse?
- På s. 44 refererar Røjås till två olika bibliska betydelser av begreppet välsignelse. Samtala om vad de innebär.
- På s. 45 skriver Røjås att den tydligaste bilden av hur Gud välsignar oss blir synlig i Jesus. Vad innebär det?
- Hur reagerar ni på bibelns uppmaningar till människan att välsigna Gud (Ps 134). Hur kan det gå till?
- Røjås skriver att vi är kallade att leva i förundran och tacksägelse och att välsigna Herren av hela vårt hjärta (s. 48). Hur kan vi kultivera dessa egenskaper i våra liv?
- På s. 49 berättar Røjås om en kille som inte gått till kyrkan på länge för att han inte känt sig på topp. Är kyrkans gemenskap något för dem som känner sig lyckade?
- Samtala om kopplingen mellan våra känslor och våra beslut när det gäller att välsigna Herren och att vara med i lovsången som välsignar Herren.
- På s. 50 berättar Røjås om seriefiguren Tigern som gör en lista på alla som han ska välsigna. Hur kan välsignelse bli ett medvetet sätt att leva?
- På s. 50–51 skriver Røjås om det som kallas ”Herrens välsignelse” som ofta uttalas i slutet av gudstjänster och mässor. Vad betyder den för er?
- Samtala om Carin Dernulfs och Robert Erikssons citat (s. 51) om välsignelsen som vi bär med oss ut i världen när vi går ifrån en gudstjänst.

Kapitel 5 - Vad handlar alla lovsånger om egentligen

- På s. 54 skriver Røjås: ”Sångerna, hymnerna, psalmerna och de sjungna bönerna är ett omistligt kännetecken på trons folk i alla tider.” Håller ni med om det?
- Vilka tankar väcker ordet ”lovsång” hos er?
- På s. 55–58 skriver Røjås om tillbedjan som verklighetsterapi. Vad menar han med det?
- Samtala om citaten om tillbedjan av Bonhoeffer, Wimber och Jesus på s. 56–57. Vad säger de om tillbedjans essens?
- I avsnittet ”Tusen röster – och ändå en” skriver Røjås om att lovsången i gudstjänsten ständigt är en källa till debatt. Varför är det så?
- På s. 60–66 beskriver Røjås fyra motiv eller förutsättningar för att lovsjunga och tillbe. Samtala om dem.
- Kapitlet avslutas med ett citat av Peter Halldorf där han definierar tillbedjan på följande sätt: ”Tillbedjan handlar om det ögonblick när sinnet inte är upptaget av vare sig den egna hungern, eller av brödet, utan av Guds barmhärtighet.” Samtala om vad detta citat säger om vår kallelse till ett liv i tillbedjan, där vi lever för Guds ära.

Kapitel 6 - Goda skäl att fira gudstjänst

- Detta kapitel inleds med en fiktiv berättelse om en familj som är på väg hem från en gudstjänst. Samtala om deras väldigt olika upplevelser av en och samma gudstjänst.
- Vad betyder gudstjänsten för er? Är den viktig?
- Vad händer egentligen i det som sker i en gudstjänst? Vilka beståndsdelar är omistliga?
- På s. 71–72 citeras Hans Johansson som definierar vad det innebär att vara kyrka: ”Att vara kyrka är att vara den gemenskap som församlas av Guds ord och som genom sin gudstjänst ger det rätta gensvaret på Guds uppenbarelse. Det betyder att kyrkans mest grundläggande självförståelse uttrycks i firandet av gudstjänst!”. Kan man vara kristen utan kyrkan? På vilket sätt uttrycker gudstjänsten vad det är att vara kristen och att vara kyrka?
- På s. 76–83 listar Daniel sju goda skäl att fira gudstjänst. Samtala om dem ett i taget.

Kapitel 7 - Bönen, ett skydd för våra tankar

- På s. 86 skriver Daniel: ”Bön är ett allmänmänniskt rop som uttrycks på olika sätt, på alla språk över hela vår värld”. Varför tror ni att människan ber?
- Vad finns det för olika uttryck för bön?
- Jesus talar om bön som en nyckel som öppnar dörrar (Matt 7:7–8). Vilken betydelse har bönen i den kristna tron?
- På s. 88–94 gör Røjås en utläggning av Fil 4:4–7. Samtala om:
 - Glädjens betydelse för det andliga livet eller bönen.
 - Att allting får plats i bönen och Richard Fosters uttryck ”den enkla bönen” (s. 91).
 - Om bönen som ett skydd för våra tankar.
- På s. 94 talar Røjås om bruket av fria böner och skrivna böner som ett välsignat växelbruk. Hur tänker ni om att be med egna ord och att be med skrivna böner.
- På s. 97–101 listas fyra styrkor med att be med Tidebönen. Samtala om dem.

